

Lehdistötiedote 13.10.2016

Kirsti Rantasen monumentaaliset tekstiiliveistokset esillä Designmuseossa 14.10.2016–5.3.2017

Kirsti Rantanen on yksi 1900-luvun loppupuolen merkittävimmistä suomalaisista tekstiilitaiteilijoista. Näyttelyyn on koottu Kirsti Rantasen elämäntyö-1950-luvulta lähtien. Mukana on vähemmän tunnettua teollista tekstiilisuunnittelua ja mallisuunnittelua käsiteollisuudelle. Pääosassa on Rantasen taiteellinen työskentely 1970-luvulta lähtien. Kirsti Rantasen taide on Slow Artia – meditatiivista, hiljaisuudessa ja verkalleen syntyntä. Näyttelyyn rakennett veistopuutarha luo paikan hiljentymiselle tekstiilitaiteilijan sielunmaisemaan.

Tekstiilitaiteen uranuurtaja

Kirsti Rantasen ura heijastaa tekstiilitaiteen kentässä tapahtunutta murrosta, joka alkoi Suomessa 1970-luvulla, ja jonka yhtenä tärkeänä alullepanijana Rantanen toimi. Ryijyjen ja kuvakudosten rinnalle tulivat tilaa haltuun ottavat tekstiiliteokset, joissa muoto ja materiaalien moninaisuus olivat yhtä tärkeitä kuin tekniikka.

Kirsti Rantasen taiteellinen työskentely heijastaa tekstiilitaiteen kentässä tapahtunutta murrosta, joka alkoi Suomessa 1970-luvulla. Tuohon aikaan seinille ripustettujen, useimmiten neliskulmaisten tekstiiliteosten rinnalle alkoi ilmaantua tilaan vapaasti sijoitettavia tekstiiliteoksia, joissa muoto ja materiaalien moninaisuus oli yhtä tärkeää

kuin tekniikka. Yksi murroksen alullepanija oli Kirsti Rantanen.

Tekstiilitaide oli jo ennen toista maailmansotaa taideteollisuuden eturintamassa Suomessa. Sotien jälkeen taidemuoto menestyi vahvan ryijyperinteen uudistajana. Tästä huolimatta ala nähtiin edelleen vähempiarvoisena suhteessa kuvataiteeseen ja kuvanveistoon, jotka aina 1950-luvulle asti olivat pitkälti miesten dominoimia taidemuotoja. Tekstiilikäsityöt ja tekstiilitaide ovat sen sijaan Suomessa olleet perinteisesti naisten alue. Kirsti Rantanen toi esiin alan arvostuksen puutteen monissa kanta-aottavissa teoksissaan 1970-luvun alussa. Samoihin aikoihin hän kiinnittyi taiteilijana kuitutaiteeseen (fiber arts). Kuitutaide oli jo parin vuosikymmenen ajan uudistanut tekstiili-ilmaisua Yhdysvalloissa ja Euroopassa.

Rantanen on ollut myös merkittävä opettaja kokonaiselle sukupolvelle tekstiilitaiteilijoita, ja hänen merkitystään opettajana ja taiteilijana avataan näyttelyssä Rantasen kollegoiden ja oppilaiden haastatteluista koostetun materiaalin avulla.

Taide syntyy verkalleen

Keskiaulassa ja pääsaleissa nähtävän veistospuutarhan teoskokonaisuudet pohjautuvat Rantasen yksityisnäyttelyihin Amos Andersonin taidemuseossa (1987) Helsingissä, Kulturhusetissa Tukholmassa (1989) ja The Barbican Centressä Lontoossa (1992). Rungas otos Rantasen teoksia varten tekemiä luonnoksia ja malleja on myös nähtävillä näyttelyssä.

Kirsti Rantasen teoksille tyypillistä on vahva narratiivisuus. Teokset kertovat tarinoita. Porvoon Hanhilammella sijaitseva kesäpaikka ja myöhemmin koti ovat vahvasti läsnä hänen taiteessa. Hanhilammen ateljeessa syntyivät kaikki Rantasen monumentaaliset teokset vuosina 1984–1993.

Rantasen taide on Slow Artia. Se on meditatiivista, luonnon keskellä syntynyttä, verkalleen valmistunutta. Näyttelyyn rakennettu veistospuutarha luo paikan hiljentymiselle tekstiilitaiteilijan sielunmaisemaan.

”Aivan vaistonvaraisesti palaan ikivanhoihin primitiivisiin menetelmiin. Minun tekniset lähtökohtani voidaan jäljittää kivikauteen asti. Kun kudon, olen kuin kivikauden nainen. Menetelmän primitiivisyys siirtää ajan kauas taaksepäin. Massiivinen kangas kasvaa käsissäni kerros kerrokselta.” Kirsti Rantanen, 1987

Kirsti Rantanen pähkinäkuoressa

Kirsti Rantanen (os. Widing) syntyi vuonna 1930 Honkaniemessä, Viipurin maalaiskunnassa. Sodan jälkeen vuonna 1944 Widingin perhe asettui asumaan Hämeenlinnaan. Taideteollisesta oppilaitoksesta Rantanen valmistui vuonna 1952. Kirsti Widing avioitui vuonna 1953 diplomi-insinööri, kauppatieteen lisensiaatti Esko Rantasen kanssa. Tyttäret Silja ja Riikka syntyivät vuosina 1955 ja 1959. Kirsti Rantanen osallistui aktiivisesti ja menestyksekkäästi 1950–1960-luvuilla tekstiilialan suunnittelukilpailuihin, joita järjestivät mm. Suomen Käsityön Ystävät Oy, Neovius Oy ja Helmi Vuorelma Oy. Vuonna 1959 Rantanen aloitti uran

opettajana aluksi tuntiopettajana, ja vuodesta 1973 lähtien painokangassuunnittelun lehtorina Taideteollisessa korkeakoulussa. Kirsti Rantanen työskenteli 1950- ja 1960-luvuilla teollisena suunnittelijana aluksi Finlayson-Forssa Oy:n painokangassuunnittelijana ja myöhemmin free-lancer -suunnittelijana Someron kutomon palveluksessa. Kesällä 1971 Rantanen matkusti Lausanneen Sveitsiin. Hänen teoksensa *Kadonnut idylli* oli valittu Lausannen tekstiilibiennaaliin, arvostettuun nykytekstiilitaiteen näyttelyyn. Vuonna 1983 Kirsti Rantaselle myönnettiin 5-vuotinen taiteilijaprofessuuri. Tunnetuin Rantasan julkisista teoksista on vuonna 1993 valmistunut Suomen Kansallisopperan lämpiötä hallitseva kaksiosainen teos Sävelkudos.

Designmuseum on suomalaisen muotoilun valtakunnallinen erikoismuseo. Designmuseum tutkii, kerää, tallentaa, dokumentoi ja esittää muotoilua Suomessa ja kansainvälisissä kiertonäyttelyissä.

Käyntiosoite:

Korkeavuorenkatu 23, 00130 Hki
www.designmuseum.fi

Aukioloajat:

Kesäkaudella 1.6.-31.8.
Ma-Su 11-18

Talvikaudella 1.9.-31.5.

Ti 11-20
Ke-su 11-18
Ma suljettu

Sisäänpääsymaksut:

Aikuiset 10€, eläkeläiset 8€, opiskelijat 5€, alle 16-vuotiaat ilmaiseksi.
Museokortti 59€.
Arkkitehtuurinmuseon ja Designmuseon yhteislippu 12€.

Lisätietoja:

Tiedottaja Päivi Balomenos
Puh. 040 753 67 25
paivi.balomenos@designmuseum.fi

Pressikuvat:

<http://media-bank.designmuseum.fi/fi/>

Tiedotteet:

<http://www.designmuseum.fi/fi/media/#tiedotteet>